

Jaapani kooliharidusele 10 iseloomulikku põhimõtet

1. Kirsioieline kooliaasta algus

Akadeemiline kooliaasta algus on 1. aprillil, et anda sümbolne tähendus kõigele uuele, mis õppimise kaudu on avastatav: uued ja huvitavad teadmised, tervise ja viisakuse olulisuse märkamine ning seeläbi heaolu mõjutavate kõikide tegurite väärtustamine.

2. Kõigepealt kombed, siis raamatutarkus

Esimesel kolmel kooliaastal Jaapani lapsed hindeid ei saa. Selle aja jooksul õpitakse õppima ja eeskätt käituma. Raamatutarkusest eespool on head kombed, enda ja ümbritseva maailma mõistmine ning hoidmine. Õpitakse austavalt käituma iga inimese, looma ja loodusega üldse. Suur tähelepanu on oskusel olla lahke, hooliv, empaatiline, et arvestada teistega ja olla õiglane. Selgeks tehakse, kuidas toime tulla oma jonnakuse ja enesekontrolli kaotustega.

3. Õpilased koristavad ise kooli

Jaapani koolides ei ole koristajaid (vaid koolivaheaegadel tehakse vajalikud lisatööd välise abiga), sest kooli puhtuse eest vastutavad õpilased, kes peavad ise korras hoidma nii oma klassiruumi kui ka kooli üldruumid, sh tualetid. Iga klass ja omakorda klassides moodustataud rühmad vastutavad kindlaksmääratud aja jooksul ühe kindla üldruumi ala puhtuse eest. Õppeaasta jooksul vahetatakse rühmade vahel koristatavaid alasid. Nii tagatakse endale meeldiv keskkond ja õpitakse austama teiste tehtud tööd ja tegema koostööd.

4. Süüakse tervislikku toitu, söögivahetund on oma klassis

Tervislik toit on Jaapani haridussüsteemi osa. Koolitoit valmistatakse alati kohapeal, et see oleks võimalikult värske ja tervislik. Menüü koostamisel osalevad tippkokad koos tervisespetsialistidega. Söögivahetunnil kogunevad õpilased koos õpetajaga oma klassi. Nauditakse toitu ja ühist suhtlemist oma klassikaaslastega.

5. Õpitakse palju ja pühendunult

Põhikoolis õpitakse palju ja pühendunult (näiteks niisama televiisori vaatamise jaoks õpilastel enamasti aega ei jää), et tagada pääs tugevasse günaasiumisse. Põhikooli laste koolipäevad on 8-tunnised ehk pärast ainetundide lõppu ei lähe keegi koju. Kogunetakse eratundidesse, rühmatöid tegema ja täienduskursustele, valikuid koolis on erinevaid. Ka nädalavahetustel ja koolivaheaegadel kulutatakse osa aega õppimisele. Jaapanis klassikursusi kordama ei jääda ja koolist keegi välja ei kuku.

6. Tavapärase akadeemilise hariduse kõrval on oluline oma keele ja kultuuri õppimine

Jaapanis hinnatakse kõrgelt oma kultuuripärandit, mis kuulub haridussüsteemi iga astme juurde. Koolis õpitakse lisaks traditsioonilistele ainetele ilukirja ja poetilist eneseväljendust läbi haikude (Jaapani traditsiooniline luule lühivorm).

7. Koolivorm on kohustuslik

Enamjaolt on koolivorm ühesugune üle riigi, vaid mõned üksikud koolid on endale oma vormi disaininud. Koolivorm täidab mitut eesmärki: kõik lapsed on võrdsed, loodud on alus ühtsustundeks ja õpilane saab juba kodus häälestuda koolipäevaks.

8. Õppetund on igas mõttes püha

Jaapani lapsed ei jää tundi hiljaks ega puudu tundidest, tunniosaluse protsendiks on öeldud 99,99%. Puudumine on seotud konkreetse ja hädapärase põhjusega. Tunnis töötavad lapsed usinalt kaasa, kõrvalised tegevused või teiste segamine ei ole seal kombeks.

9. Üks test otsustab tuleviku

Gümnaasiumi lõpus tehakse otsustav test, mille nimel on läbitud kool. Vaid 76% koolilõpetajatest pääsevad edasi õppima. Valida saab ainult ühe kooli ja eriala. Kui testitulemus sinna pääsuks ei olnud piisav, on edasiõppimine kõrgkoolis ka tulevikus vähetõenäoline.

10. Ülikooliaeg on elu parim puhkus

Kuna Jaapanis on kõrged nõudmised ka tööelus ja ülikoolis on võimalik pühendada endale meelepärasele valdkonnale, siis suur osa jaapanlasi ütleb, et elu kõige ilusam aeg on kõrgkoolis. Seda kutsutakse ka elu ainukeseks tõeliseks puhkuseks.

Allikas: Brightside, sept 2016